

Sygn. akt I Ns 886/12

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Daria Ratymirska

Protokolant : Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 stycznia 2016 roku w Kłodzku

sprawy z wniosku J. W.

przy udziale R. K.

o podział majątku wspólnego

p o s t a n a w i a:

I. dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczynie J. W. i uczestnika R. K., w skład którego wchodzi:

- a) przedsiębiorstwo, prowadzone przez wnioskodawczynię, pod firmą Firma Handlowo – Usługowa (...) z siedzibą w Ś. przy ul. (...) ((...)-(...) R.) o wartości 352.610,53 zł (trzysta pięćdziesiąt dwa tysiące sześćset dziesięć złotych 53/100);
  - b) przedsiębiorstwo, prowadzone przez uczestnika R. K. pod firmą Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...) z siedzibą w N. przy ul. (...), o wartości 712.753,47 zł (siedemset dwanaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt trzy złote 47/100);
  - c) nieruchomość, położona w Ś. przy ul. (...), dla której Sąd Rejonowy w Kłodzku prowadzi księgę wieczystą KW nr (...), o wartości 30.000 (trzydzieści tysięcy) zł;
  - d) wierzytelność wobec F. i M. K., z tytułu udziału w cenie sprzedaży nieruchomości, położonej w N., stanowiącej działkę nr (...), w wysokości 527.653,33 zł (pięćset dwadzieścia siedem tysięcy sześćset pięćdziesiąt trzy złote 33/100);
  - e) ruchomości, znajdujące się w lokalu mieszkalnym wnioskodawczynie w Ś. przy ul. (...), w postaci lodówki, pralki i kuchenki, o wartości 1000 (tysiąc) zł;
- o łącznej wartości 1.624.017,33 zł (milion sześćset dwadzieścia cztery tysiące siedemnaście złotych 33/100);

w ten sposób, że:

- 1) składniki majątku, opisane w punktach **a), c), e)**, o łącznej wartości 383.610,53 zł, połowę wierzytelności, opisanej w punkcie **d)**, w wysokości 263.826,66 zł, oraz samochód marki V. (...), nr rej. (...), stanowiący składnik przedsiębiorstwa uczestnika, opisanego w punkcie b) – o łącznej wartości **647.437,19 zł** (sześćset czterdzieści siedem tysięcy czterysta trzydzieści siedem złotych 19/100) – przyznaje na własność wnioskodawczynie J. W.;
- 2) składnik majątku, opisany w punkcie **b)**, oraz połowę wierzytelności, opisanej w punkcie **d)**, w wysokości 263.826,66 zł, o łącznej wartości **976.580,13 zł** (dziewięćset siedemdziesiąt sześć tysięcy pięćset osiemdziesiąt złotych 13/100) – przyznaje na własność uczestnikowi R. K.;

II. tytułem **dopłaty**, zasądza od uczestnika R. K. na rzecz wnioskodawczyni J. W. kwotę **231.782,68 zł** (dwieście trzydzieści jeden tysięcy siedemset osiemdziesiąt dwa złote 68/100) z odsetkami ustawowymi od dnia uprawomocnienia się niniejszego postanowienia;

III. zasądza od uczestnika R. K. na rzecz wnioskodawczyni J. W. kwotę 2000 zł, tytułem zwrotu kosztów postępowania;

IV. nakazuje ściągnąć z roszczenia, zasądzonego na rzecz wnioskodawczyni J. W. w punkcie II niniejszego postanowienia kwotę 4.271,06 zł - na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku, tytułem wydatków, poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego;

V. poleca zaliczyć kwotę 104,84 zł, uiszczoną przez uczestnika, pozostałą na zaliczkach sądowych, wpisaną pod poz. (...), na poczet wydatków, poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłej sądowej K. K. (1);

VI. nakazuje uczestnikowi uiścić na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kłodzku kwotę 4166,22 zł, tytułem wydatków, poniesionych w postępowaniu tymczasowo przez Skarb Państwa na wynagrodzenie biegłego.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczym J. W. wniosła o podział majątku wspólnego, zgromadzonego w trakcie trwania małżeństwa z uczestnikiem R. K., w okresie 1.10.1994 - 17.09.2009r., w skład którego wchodzi: lokal użytkowy położony w W.przy pl. (...) - o wartości 80.000 zł oraz ruchomości, znajdujące się w tym lokalu, tj. maszyna do produkcji lodów marki C., gofrownica, maszyna do produkcji bitej śmietany marki C., ekspres do kawy marki S.- o łącznej wartości 10.000 zł; nieruchomość w Ś.Ś., przy ul. (...) - o wartości 30.000 zł; wierzytelność wobec F. K.z tytułu udziału uczestników w cenie sprzedaży nieruchomości, dz. nr (...), położonej w N.. Wniosła o przyznanie uczestnikowi składników majątku, w postaci nieruchomości, położonej w Ś.Ś., przy ul. (...) oraz w.w. wierzytelności, wnioskodawczym zaś - lokal użytkowy, położony w W.i znajdujące się w nim opisane wyżej ruchomości, wraz z dopłatą. Wniosła o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika, poniesionych wspólnie na nieruchomość zabudowaną uczestnika, położoną w N.przy ul. (...). Wskazała, że w skład majątku wspólnego wchodzi nadto samochody marki M. (...), L., V. (...), przyczepa kempingowa, wyposażenie i towar apteki przy ul. (...)w Ś.oraz środki, zgromadzone na rachunkach bankowych uczestnika.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik zakwestionował wartość ruchomości, znajdujących się w lokalu w Ś., wskazując, że są warte 5000 zł. Podniósł, że w skład majątku wspólnego wchodzi ponadto ruchomości, w postaci mebli i sprzętu AGD, znajdujące się w lokalu mieszkalnym wnioskodawczym w Ś.Ś., przy ul. (...), o łącznej wartości 10.000 zł. Wniósł o przyznanie mu na własność lokalu użytkowego, położonego w W.przy pl. (...) - o wartości 80.000 zł oraz wraz z ruchomościami, zaś wnioskodawczym - nieruchomości, położonej w Ś.Ś., przy ul. (...) oraz ruchomości, w postaci mebli i sprzętu AGD, znajdujących się w lokalu mieszkalnym wnioskodawczym w Ś.Ś., przy ul. (...). Wniósł o oddalenie wniosku o rozliczenie nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty uczestnika oraz zasądzenie na jego rzecz dopłaty. Zarzucił, że wnioskodawczyni i uczestnik zrzekli się wierzytelności od F. K.przed ustaniem wspólności małżeńskiej. Podniósł, że w skład majątku wspólnego wchodziły ponadto: samochód V. (...), rok prod. 2001, (...) (...), przyczepa kempingowa marki L. (...), rok prod. 1999, (...), które uczestnik zbył w dniach 14.06.2010r. i 14.07.2010 za cenę 18.000 zł i 10.000 zł; samochód marki V. (...)r.prod. 2005 nr rej. (...), sprzedany wspólnie w dniu 27.11.2009r. za cenę 78.000 zł, z czego strony rozliczyły się. Podniósł, że samochodu marki M.i L.nie wchodzi w skład majątku wspólnego, gdyż zostały zbyte przed ustaniem wspólności małżeńskiej. Zaprzeczył, że w skład majątku wspólnego wchodzi wyposażenie i towar apteki przy ul. (...)w Ś., podając, że apteka była prowadzona w formie spółki cywilnej przez wnioskodawczynię, uczestnika i siostrę wnioskodawczyni E. W. (1).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małżeństwo J. W. i R. K., zawarte w dniu 1.10.1994r. zostało rozwiązane przez rozwód, na mocy wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy z dnia 20.04.2012r.,(...).

Dowód:

odpis wyroku (k-12).

W dniu 23.10.1996r. F. i M. K., rodzice uczestnika, podarowali mu udział w części w prawie użytkowania wieczystego gruntu dz. nr (...), poł. w N., oraz we własności posadowionego tam budynku mieszkalnego, położonego przy ul. (...)(Kw nr (...)).

Dowód:

umowa darowizny (k-28-29).

W trakcie małżeństwa uczestnicy wraz z dziećmi mieszkali na terenie nieruchomości przy ul (...) w N.. Sukcesywnie wykonywali tam remonty i prace adaptacyjne, takie jak: wymiana okien, położenie kafli w kuchni na podłodze i na ścianach, wykonanie pokoju z kuchnią w piwnicach, wykonanie kominka, wymiana ogrzewania na gazowe, w tym zakup nowego kotła i grzejników, wykonanie tarasu, balkonu i wejścia do domu, w tym położenie kafli i wykonanie balustrady, wykonanie prac w ogrodzie, tj. nawiezenie ziemi, zbudowanie oczka wodnego, wykonanie ogrodzenia, drewnianych schodów w domu, garażu, w tym położenie kafli na podłodze i gładzi na ścianach, dobudowanie pomieszczenia na garderobę, na parterze budynku, położenie kostki brukowej przed domem. Wnioskodawczyni wyprowadziła się z tego domu w październiku 2010r.

Dowód:

zeznania wnioskodawczyni (k-352-354);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

Wartość nakładów, poczynionych przez uczestników na nieruchomość zabudowaną, położoną w N. przy ul (...), w okresie od 2001 do 17.09.2009r., polegających na wykonaniu prac remontowych i adaptacyjnych, wynosiła 52.112,33 zł. Prace związane z remontem wykonywane były w przeważającej części w systemie własnym. Wykonane prace budowlane podniosły standard obiektu i uczyniły go bardziej funkcjonalnym, jednak z punktu widzenia wartości nieruchomości nie spowodowały znacznego wzrostu wartości obiektu. Poczynione przez uczestników nakłady budowlane na w.w. nieruchomość, nie wpłynęły istotnie na wartość tej nieruchomości.

Dowód:

opinia biegłego sądowego z zakresu budownictwa L. B. (k-419 i nast.), opinia uzupełniająca (k-537 i nast.).

W dniu 23.10.1997r. uczestnicy nabyli udział w 1/3 części na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej w nieruchomości zabudowanej kompleksem budynków użytkowych, położonej w N. przy ul. (...) ((...)).

Dowód:

umowa sprzedaży (k-59-60).

W dniu 29.04.1998r. uczestnicy nabyli lokal użytkowy w W., przy Placu (...) (...) (Kw nr (...)) wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu. W lokalu tym następnie prowadzili kawiarnię - lodziarnię. Lokal stanowił część przedsiębiorstwa uczestnika.

Dowód:

umowa sprzedaży (k-19-20),

odpis z księgi wieczystej (k-23-25).

wydruk z systemu komputerowego (...) (k-58),

zeznania świadka F. K. (k-112),

zeznania świadka A. W. (k-269v.-270);

opinia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...) (k-643 i nast., 743-744, 799-800);

zeznania wnioskodawczym (k-352-354);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

W dniu 11.12.2001 r. uczestnicy nabyli nieruchomość, położoną w Ś.przy u. A. M.(...) (Kw nr (...)).

Dowód:

umowa sprzedaży (k-21-22);

odpis z księgi wieczystej (k-26-27).

W trakcie małżeństwa uczestnik R. K. rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo - Handlowe (...) z siedzibą w N. przy ul. (...), przy czym działalność wykonywana była także w W. przy Placu (...) oraz w Ś. przy ul. (...). W ramach przedsiębiorstwa, uczestnik prowadził hurtownię materiałów budowlanych w N., aptekę w Ś. i kawiarnię W..

Dowód:

wydruk z systemu komputerowego (...) (k-58),

umowa dzierżawy z dnia 1.12.2005r., zawarta przez uczestnika z Gminą R., dot lokalu przy ul. (...) w Ś., z aneksami (k-38-42);

zeznania świadka F. K. (k-112),

zeznania świadka A. W. (k-269v.-270);

opinia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...) (k-643 i nast., 743-744, 799-800);

zeznania wnioskodawczym (k-352-354);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

W ramach przedsiębiorstwa w zakresie apteki, prowadzonej w lokalu, położonym w Ś. przy ul. (...), uczestnik zatrudnił, jako technika farmacji, siostrę wnioskodawczyni E. W. (1).

Dowód:

umowa o pracę z dnia 31.12.2007r. (k-104),

świadczenie pracy E. W. (k-105),

zeznania świadka F. K. (k-112v.),

zeznania świadka M. K. (k-113),

częściowo zeznania świadka A. W. (k-269v.-270),

zeznania wnioskodawczyni (k-352-354).

Wartość przedsiębiorstwa uczestnika, według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej, wynosiła 712.753,47 zł.

Dowód:

opinia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...) (k-643 i nast., 743-744, 799-800).

Wnioskodawczym prowadziła działalność gospodarczą handlową - Punkt gastronomiczno - spożywczo - wielobranżowy (...)Hurt - (...)artykułów z tworzyw sztucznych, usługi i handel: zielarskie, nasienne, w W.przy ul. (...)i przy Planu (...) (...), a od sierpnia 2008r. w N.przy ul. (...)i w K.przy Placu (...), w zakresie sprzedaży detalicznej wielobranżowej oraz działalności gastronomicznej. Prowadziła też kawiarnię - lodziarnię w W., stanowiącą część przedsiębiorstwa uczestnika.

Dowód:

zaświadczenie o wpisie do ewidencji działalności gospodarczej (k-102,103);

zeznania świadka A. W. (k-269v.-270);

zeznania wnioskodawczym (k-352-354);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

Wartość przedsiębiorstwa wnioskodawczyni wynosiła, według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej, 304.265,93 zł.

Dowód:

opinia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...) (k-643 i nast.).

W dniu 20.10.1999r. uczestnik kupił samochód marki V. (...), nr rej. (...), który był następnie użytkowany przez uczestnika do prowadzenia działalności gospodarczej, jako składnik jego przedsiębiorstwa.

Dowód:

umowa sprzedaży wraz z tłumaczeniem z języka niderlandzkiego (k-203-205).

W dniu 25.04.2007r. uczestnik kupił przyczepę kempingową (...), r.prod. 1999, nr rej. (...). Sprzedał ją po ustaniu wspólności majątkowej, w dniu 14.07.2010r. - za cenę 10.000 zł.

Dowód:

faktura (k-212),

umowa sprzedaży (k-67v.).

W dniu 21.04.2008r. uczestnik kupił samochód marki V. (...), rok produkcji 2001, zarejestrowany pod numerem (...). Sprzedał go po ustaniu wspólności majątkowej, tj. w dniu 14.06.2010r. - za cenę 18.000 zł.

Dowód:

umowa sprzedaży (k-66);

umowa sprzedaży (k-67,317);

pismo Starosty z dnia 7.02. 1013r. (k-316).

W dniu 4.06.2008r. uczestnik kupił samochód marki V. (...), r.prod. 2005 (nr rej. (...)). Pojazd został następnie sprzedany przez uczestnika i rozliczony z wnioskodawczynią (bezsporne - 268v.)

Dowód:

umowa sprzedaży (k-209).

W dniu 14.08.2008r. uczestnik kupił samochód marki F. (...), r.prod. 1995, nr rej. (...). Pojazd został sprzedany przez uczestnika po ustaniu wspólności majątkowej, w dniu 3.02.2011r., za cenę 5000 zł.

Dowód:

umowa sprzedaży (k-207);

faktura z dnia 3.02.2011r. (k-302).

W dniu 2.06.2008r. uczestnik sprzedał samochód marki M. (...) (nr rej. (...)

(...)).

Dowód:

umowa sprzedaży (k-70v.);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

W dniu 17.06.2009r. uczestnik sprzedał samochód marki L., rok produkcji 2002, za cenę 38.000 zł.

Dowód:

faktura (k-70).

Wnioskodawczyni i uczestnik, jako małżonkowie, byli współwłaścicielami w udziale wynoszącym 1/3 części nieruchomości zabudowanej, położonej w N., działka nr (...) ((...)). W pozostałej części własność przysługiwała: w udziale 1/3 D. K. (bratu uczestnika) i w udziale 1/3 F. i M. małżonkom K. (rodzicom uczestnika). W dniu 25.06.2009r. rodzice uczestnika, w tym F. K., działający, jako pełnomocnik uczestników i D. K., sprzedał tą nieruchomość na rzecz (...) S.A. w K., dla realizacji inwestycji w ramach (...) handlowej (...), za cenę 1.582.960 zł. Przyjął cenę, a następnie rozliczył się z synem D. K. zgodnie z jego udziałem we własności nieruchomości.

Dowód:

umowa sprzedaży (k-30-37),

zeznania świadka F. K. (k-112), zeznania świadka M. K. (k-113)

zeznania wnioskodawczym (k-352-354);

zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362).

W dniu 17.09.2009r. strony zawarły notarialnie umowę majątkową małżeńską, ustanawiając rozdzielność majątkową.

Dowód:

umowa (k-13-14).

W tym samym dniu strony dokonały umownego częściowego podziału majątku wspólnego, przekazując wnioskodawczyni prawo wieczystego użytkowania gruntu działki nr (...) w Ś. wraz z budynkiem przy ul. (...) (Kw nr (...)), o wartości 72.000 zł, oraz lokal, położony w N. przy ul. (...) ((...)), o wartości 23.000 zł. Uczestnikowi przyznali nieruchomością zabudowaną pawilonem i magazynem, położoną Ś., przy ul. (...) (Kw nr (...)), o wartości 95.000 zł, oraz udział w 1/3 części we własności nieruchomości, zabudowanej kompleksem budynków użytkowych, położonej w N. przy ul. (...) ((...)), o wartości 49.000 zł.

Dowód:

umowa (k-15-18).

Na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, tj. 17.09.2009r., na rachunku bankowym w G. R.z/s w N., prowadzonym dla wnioskodawczyni, zgromadzone były środki w kwocie 1.104,72 zł.

Dowód:

zaświadczenie z (...) R. z dnia 23.10.2012r. (k-121).

Na dzień ustania wspólności majątkowej małżeńskiej, tj. 17.09.2009r., na rachunkach:

- lokaty, prowadzonych dla uczestnika w Banku (...) S.A. zgromadzone były środki w kwotach 30.275,27 zł i 51.867,56 zł;
- bieżących, prowadzonych dla uczestnika w Banku (...) S.A. oraz w G. R.z/s w N. zgromadzone były środki w kwotach: 278,33 zł, 1.925,29 zł, 5.956,29 zł i 7.195,90 zł.

Ponadto, uczestnik posiadał jednostki funduszy inwestycyjnych otwartych, zarządzanych przez B. W dniu 17.08.2009r., tj. miesiąc przed ustaniem wspólności majątkowej, na rejestrze uczestnika zgromadzonych było 992,869 jednostek uczestnictwa, które zostały odkupione za kwotę 32.029,95 zł.

Dowód:

historia obrotów na rachunku bankowym uczestnika w (...) R. (k-128);

zaświadczenie (...) S.A. z dn. 1.10.2012r. wraz z historią rachunków bankowych uczestnika (k-167, 179, 180, 181, 186, 191);

zaświadczenie (...) S.A. z dnia 22.01.2013r. (k-309).

Po ustaniu wspólności majątkowej, w dniu 14.10.2009r. wnioskodawczyni kupiła lokal użytkowy o powierzchni 95,60 m² położony w N. przy ul. (...) ((...)), za cenę 350.000 zł, którą uiściła w części, tj., co do kwoty 130.000 zł ze środków darowanych jej przez ojca A. W., oraz w pozostałej części ze środków, uzyskanych z kredytu, udzielonego przez Bank (...) S.A.

Dowód:

zaświadczenie z US w N. z dnia 4.03.2013r. (k-822);

umowa sprzedaży z dnia 14.10.2009r. (k-823-825);

zeznania świadka A. W. (k-269v.-270),

zeznania wnioskodawczyni (k-352-354).

Po ustaniu wspólności majątkowej, w dniu 27.11.2009r. wnioskodawczyni i uczestnik kupili samochód marki V., nr rej. (...), rok prod. 2005, za cenę 78.000 zł.

Dowód:

umowa sprzedaży (k-68).

Po ustaniu wspólności majątkowej, w dniu 14.10.2009r. wnioskodawczyni kupiła lokal użytkowy o powierzchni 95,60 m², położony w N., przy ul. (...) (...), za cenę 350.000 zł, którą uiściła w części, tj. co do kwoty 130.000 zł ze środków, darowanych jej przez ojca A. W., oraz w pozostałej części - ze środków, uzyskanych z kredytu, udzielonego przez Bank (...) S.A.

Dowód:

zaświadczenie z US w N. z dnia 4.03.2013r. (k-822);

umowa sprzedaży z dnia 14.10.2009r. (k-823-825);

zeznania świadka A. W. (k-269v.-270), zeznania wnioskodawczym (k-352-354).

W dniu 2.08.2010r. uczestnik kupił samochód ciężarowy marki M. (...) (nr rej. (...)).

Dowód:

faktura (k-206).

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności ustawowej między J. W. i R., K. podlegał uwzględnieniu. Jak wynika bowiem z ustalonego stanu faktycznego, przez umowę, zawartą w formie aktu notarialnego, uczestnicy ustanowili rozdzielną majątkową (art. 47§1 kro), nie nastąpił natomiast podział majątku wspólnego.

Zgodnie z przepisem art. 31 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, z chwilą zawarcia małżeństwa, powstaje między małżonkami, z mocy ustawy, wspólność majątkowa (wspólność ustawowa), obejmująca przedmioty majątkowe, nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe, nie objęte wspólnością, należą do majątku osobistego każdego z nich. Przepis art. 33 kro zawiera enumeratywne (wyczerpujące) wyliczenie przedmiotów majątkowych, wchodzących w skład majątków osobistych małżonków.

Do majątku wspólnego należą przedmioty majątkowe, nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (art. 32 § 1 kro), pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej któregośkolwiek z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków (art. 32§ 2 kro).

Od ustania małżeńskiej wspólności ustawowej aż do podziału tego majątku stosuje się – w odniesieniu do majątku wspólnego – odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych (art. 195 i nast. kc). Każdemu z małżonków przysługują składniki jego majątku odrębnego oraz udział w dotychczasowym majątku wspólnym. Zgodnie a przepisem art. 43§1 kro, oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym.

W trakcie postępowania o podział majątku wspólnego Sąd ustala skład majątku wspólnego oraz jego wartość (art. 684 kpc w zw. z art. 567§3 kpc). Podział majątku wspólnego następuje przy uwzględnieniu jego wartości z dnia

dokonywania podziału, ale według stanu istniejącego w chwili ustania wspólności majątkowej. Przedmiotem podziału są jedynie aktywa majątku wspólnego, poza podziałem pozostają zaś długi.

Podziałowi podlegają przedmioty majątkowe, będące składnikami majątku wspólnego i istniejące w chwili dokonania podziału tego majątku. Ustalając skład majątku wspólnego, Sąd nie wliczył tych przedmiotów, które były co prawda objęte wspólnością, ale zostały zbyte lub zużyte w sposób zgodny z prawem. Przy dokonywaniu podziału są uwzględniane jedynie przedmioty zbyte lub zużyte bezpodstawnie albo roztrwonione w ten sposób, że ich wartość zaliczana zostaje na poczet udziału tego z małżonków, którego zawinione zachowanie spowodowało uszczuplenie majątku wspólnego. W skład majątku wspólnego nie zaliczono zatem samochodu marki M., którego dotyczy umowa sprzedaży z dnia 2.06.2008r. (k-70v.) i samochodu marki L., które zostały sprzedane przez uczestnika przed ustaniem wspólności majątkowej małżeńskiej, a więc przy istnieniu domniemania, że środki, uzyskane przez uczestnika z tytułu sprzedaży, zostały przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny, którą wtedy strony jeszcze tworzyły. Wnioskodawczyni, domagając się rozliczenia z tego tytułu, nie wykazała, że uczestnik zużył je bezpodstawnie albo roztrwonił, co wyłącza możliwość zaliczenia wartości tych składników na poczet udziału uczestnika.

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny, Sąd przyjął skład majątku wspólnego uczestników jak w punkcie I postanowienia. Skład majątku oraz jego wartość Sąd ustalił w oparciu o dowody, wskazane wyżej oraz wyjaśnienia uczestników postępowania. Dokonując podziału majątku, Sąd uwzględnił wnioski obu stron, mając na uwadze ich interesy i uzasadnione potrzeby.

Poza sporem było, że w skład majątku wspólnego wchodzi przedsiębiorstwa, prowadzone przez każdego z uczestników. Sporna była ich wartość. W celu ustalenia wartości przedsiębiorstw, Sąd skorzystał z opinii biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...). Biegła sporządziła opinię zgodnie ze zleceniem Sądu, wyceniając przedsiębiorstwa przy zastosowaniu metody księgowej, która jest najbardziej miarodajna, co biegła uzasadniła w sposób wyczerpujący, jasny i logiczny w ustosunkowaniu się do uwag i zarzutów uczestnika. Sąd ustalił wartość przedsiębiorstw według stanu na dzień ustania wspólności majątkowej oraz według cen aktualnych, zgodnie z opinią główną (k-643 i nast.). W ocenie Sądu, opinia ta zasługiwała na uwzględnienie, jako wiarygodna, została sporządzona w sposób rzetelny, fachowy i zgodnie ze zleceniem Sądu, przy czym biegła uzasadniła wybór metody wyceny. Sąd podzielił wnioski zawarte w powyższej opinii, uznając ją za pełną, jasną i nie wymagającą uzupełnień, dlatego oddalono wniosek wnioskodawczyni o dopuszczenie dowodu z opinii uzupełniającej (zawarty w jej piśmie z dnia 12.11.2015r., k-810), który ponadto był spóźniony.

Zgodnie z art. 55¹ kc, przedsiębiorstwo jest zorganizowanym zespołem składników materialnych i niematerialnych, przeznaczonym do prowadzenia działalności gospodarczej. Czynność prawna, mająca za przedmiot przedsiębiorstwo, obejmuje wszystko, co wchodzi w skład przedsiębiorstwa, chyba, że co innego wynika z treści czynności prawnej albo z przepisów szczególnych (art. 55² kc). Nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przedmioty służące do prowadzenia przedsiębiorstwa powinny należeć do tej samej masy majątkowej co przedsiębiorstwo. W konsekwencji rozpatrywać należy przynależność przedsiębiorstwa jako całości do majątków małżonków, a nie przynależność poszczególnych składników przedsiębiorstwa do jednego z majątków małżeńskich (tak: postanowienie SN z dnia 5.12.2014r., III CSK 87/14, LEX nr 1651015).

Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi przedsiębiorstwo uczestnika, działające pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Usługowo – Handlowe R. K.z siedzibą w N.przy ul. (...), przy czym działalność wykonywana była także w W.w lokalu, położonym przy Placu (...)oraz w Ś.przy ul. (...). W ramach przedsiębiorstwa, uczestnik prowadził hurtownię materiałów budowlanych w N., aptekę w Ś.i kawiarnię W.. Ustaleń tych dokonano w oparciu o dowody takie jak: wydruk z systemu komputerowego (...) (k-58), umowa dzierżawy z dnia 1.12.2005r., zawarta przez uczestnika z Gminą R., dot. lokalu przy ul. (...)w Ś., z aneksami (k-38-42); zeznania świadka F. K.(k-112), zeznania świadka A. W.(k-269v.-270); opinia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości (...) (k-643 i nast., 743-744, 799-800); zeznania wnioskodawczyni (k-352-354); zeznania uczestnika (k-354v.-355, 361-362). Sąd ustalił zarazem, że w ramach przedsiębiorstwa w zakresie apteki, prowadzonej w lokalu, położonym w Ś.przy ul. (...), uczestnik zatrudnił, jako technika farmacji, siostrę wnioskodawczyni E. W. (1). W tym zakresie podstawą

ustaleń były dowody w postaci: umowy o pracę z dnia 31.12.2007r. (k-104), świadectwa pracy E. W. (1)(k-105), zeznań świadka F. K.(k-112v.), zeznań świadka M. K.(k-113), zeznań świadka A. W.(k-269v.-270) i zeznań wnioskodawczynie (k-352-354). Twierdzenia uczestnika, jakoby apteka była prowadzona przez spółkę cywilną i stanowiła majątek osobisty każdego z uczestników pozostały gołosłowne, przy tym sprzeczne w szczególności z dowodami w postaci umowy o pracę, świadectwa pracy E. W., zeznaniami świadka E. W., a także nie znalazły potwierdzenia w zeznania świadków F.i M. K.. Dokonany przez uczestników częściowy podział majątku wspólnego, przeprowadzony wraz z zawarciem umowy majątkowej, ustanawiającej rozdzielność majątkową, nie miał wpływu na wartość przedsiębiorstw uczestników, ustalaną na potrzeby niniejszego postępowania. Jak wyżej wskazano, składnikiem majątku wspólnego było przedsiębiorstwo, jako całość, nie zaś poszczególne nieruchomości czy ruchomości. Dlatego w tej kwestii stanowisko uczestnika nie zasługiwało na uwzględnienie. Nie było bowiem podstaw do wyłączenia z przedsiębiorstwa uczestnika nieruchomości budynkowej, w której prowadził hurtownię (przy ul. (...)w Ś.), dlatego, że była ona przedmiotem umownego podziału majątku wspólnego. Wiarygodnym pozostaje stanowisko wnioskodawczynie, iż celem umowy o podział majątku wspólnego nie było kompleksowe rozliczenie majątkowe stron, lecz rozdzielenie ich majątków w zakresie przedsiębiorstw, tak, aby każde z nich prowadziło własne przedsiębiorstwo bez ingerencji ze strony drugiego. Wskazuje na to fakt, że w umowie o podział majątku wspólnego brak było postanowień do dopłaty na rzecz wnioskodawczynie, mimo że otrzymała składniki o mniejszej wartości niż uczestnik. Nie można zarazem uznać, że z chwilą zawarcia umowy majątkowej obejmującej częściowy podział majątku wspólnego, wnioskodawczynie wyzbyła się prawa do dopłaty, tytułem wyrównania jej udziału w majątku wspólnym.

W skład przedsiębiorstwa uczestnika wchodził samochód marki V. (...), który według wyceny biegłej K. K., miał zerową wartość, przy czym uczestnicy bezspornie przyjęli, że samochód ten przejmie wnioskodawczynie w zamian za spłatę jego wartości, ustalonej zgodnie na 1000 zł (k-361v.). Uwzględniając te stanowiska, Sąd przyznał w.w. pojazd wnioskodawczynie.

Na podstawie zgodnych wniosków stron, ustalono, że w skład majątku wspólnego wchodzi nieruchomość, położona w Ś.(...), o wartości 30.000 zł, przyznając ją na własność wnioskodawczynie.

Sąd ustalił, że w skład majątku wspólnego wchodzi wierzytelność wobec F. i M. K., z tytułu udziału w cenie sprzedaży nieruchomości, położonej w N., stanowiącej działkę nr (...), w wysokości 527.653,33 zł. Uczestnicy byli współwłaścicielami w udziale, wynoszącym 1/3 części tej nieruchomości. W pozostałej części własność przysługiwała: w udziale 1/3 bratu uczestnika D. K. i w udziale 1/3 rodzicom uczestnika. W dniu 25.06.2009r. rodzice uczestnika, w tym F. K., działający jako pełnomocnik uczestników i D. K., sprzedał tę nieruchomość na rzecz (...) S.A., dla realizacji inwestycji w ramach (...) handlowej (...), za cenę 1.582.960 zł. Przyjął cenę, a następnie rozliczył się z synem D. K., zgodnie z jego udziałem we własności nieruchomości. Poza sporem było, że rodzice uczestnika nie rozliczyli się z tego tytułu z uczestnikami. W niniejszej sprawie gołosłowne pozostały twierdzenia uczestnika, iż wnioskodawczynie zrzekła się tej wierzytelności, w szczególności trudno uznać za wiarygodne w tym zakresie zeznania rodziców uczestnika, którzy, jako dłużnicy mieli oczywisty interes w takim ustaleniu. Po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej każdy ze współmałżonków może samodzielnie dochodzić przypadającej mu części wierzytelności, jeżeli świadczenie dłużnika ma charakter podzielny. Z chwilą ustania wspólności majątkowej wierzytelność ta uległa podziałowi na dwie równe części. Dlatego na poczet udziału każdego z uczestników zaliczono połowę wierzytelności wobec F. i M. K., tj. po 263.826,66 zł. W odróżnieniu od rozliczeń pomiędzy byłymi małżonkami, opartych o regulacje Kodeksu rodzinnego, które rozstrzygają o wzajemnych roszczeniach pomiędzy małżonkami, z tytułu przesunięć przynależnych im mas majątkowych, orzeczenie o podziale wierzytelności względem osób trzecich nie rozstrzyga o stosunku między tymi osobami a uczestnikami postępowania o podział majątku. W przeciwnym razie pozbawiłoby to te osoby możliwości nie tylko kwestionowania samej wysokości roszczenia, ale także skorzystania z takich środków jak potrącenie, powództwo wzajemne czy prekluzja.

W podziale majątku Sąd uwzględnił te składniki majątkowe, które wchodziły w skład majątku wspólnego w dniu ustania wspólności, a następnie zostały bezprawnie zbyte przez uczestnika przed podziałem majątku wspólnego. Po ustaniu wspólności majątkowej uczestnik samowolnie sprzedał – wchodzące w skład wspólnego majątku – samochód marki V. (...), rok produkcji 2001, nr rej. (...) – w dniu 14.06.2010r., za cenę 18.000 zł, oraz przyczepę kempingową

marki (...), rok produkcji 1999, nr rej. (...), w dniu 14.07.2010r., za cenę 10.000 zł (łącznie 28.000 zł). Na podstawie zgodnych ustaleń uczestników (k-353v.) Sąd przyjął, że kwota 12.500 zł, której dotyczą przelewy uczestnika na rzecz wnioskodawczynie, których potwierdzenia znajdują się na kartach 71-72 akt, zaliczono na poczet spłaty z tytułu ceny sprzedaży w.w. pojazdów. Pozostała do rozliczenia kwota 3000 zł, którą zaliczono na poczet udziału uczestnika, przyznając z tego tytułu na rzecz wnioskodawczynie spłatę w wysokości 1500 zł ($28000 \times \frac{1}{2} = 14.000 - 12.500 = 1500$). Przy podziale majątku Sąd uwzględnił także, że po ustaniu wspólności majątkowej uczestnik samowolnie sprzedał należący do majątku wspólnego samochód marki F. (...) za cenę 5000 zł (k-302) bez rozliczenia się z wnioskodawczynią. Poza tym bezsporne było, że uczestnicy rozliczyli się z e sprzedaży samochodu marki V. (...), nr rej. (...) (k-209,210).

Zgodnie z art. 45 § 1 kro, każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego (§ 2).

W postępowaniu o podział majątku Sąd dokonuje rozliczeń z tytułu nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty jednego z małżonków (art. 686 kpc w zw. z art. 567§3 kpc). W niniejszej sprawie ustalono, że z majątku wspólnego zostały poczynione nakłady na majątek osobisty uczestnika, w postaci prac remontowych (wyszczególnionych wyżej), wykonanych w latach 2001 – 2009 na nieruchomości zabudowanej, położonej w N. przy ul. (...), wchodzącej w skład majątku osobistego uczestnika. Na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu budownictwa L. B., ustalono wartość tych nakładów na kwotę 52.112,33 zł, oraz, że nakłady te nie wpłynęły istotnie na wartość nieruchomości. Zgodnie z powołanym wyżej przepisem, wyłączona jest możliwość żądania zwrotu nakładów, zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszej sprawie, skoro były to nakłady czynione sukcesywnie na nieruchomość, w której uczestnicy, w trakcie małżeństwa, cały czas zamieszkiwali wraz z dziećmi. Gdy zarazem nie zwiększyły one wartości majątku w chwili ustania wspólności, wniosek wnioskodawczynie o zwrot nakładów nie zasługiwał na uwzględnienie.

W skład majątku wspólnego zaliczono ruchomości, nabyte w czasie trwania wspólności majątkowej, znajdujące się w lokalu mieszkalnym wnioskodawczynie w Ś., przy ul. (...), w postaci lodówki, pralki i kuchenki, jak wynika z twierdzeń wnioskodawczynie, obecnie wyeksploatowane, o wartości łącznie 1000 zł (k-110). Wnosząc o zaliczenie w skład majątku wspólnego ruchomości (meble, sprzęt AGD), znajdujących się w lokalu wnioskodawczynie, uczestnik nie wskazał (pomimo zobowiązania), konkretnych przedmiotów ani ich wartości. Wyznaczony w tym celu przez Sąd termin (k-299) minął bezskutecznie. Brak było zatem jakichkolwiek precyzyjnych twierdzeń uczestnika w tym zakresie, co do których następnie spoczywałby na nim ciężar dowodu. Dlatego skład majątku wspólnego w tej części ustalono w oparciu o wyjaśnienia wnioskodawczynie. Przedmioty te przyznano w podziale majątku wnioskodawczynie, ze spłatą na rzecz uczestnika w wysokości połowy ich wartości.

Wartość majątku wspólnego ustalono na kwotę 1.624.017,33 zł.

Łączna wartość przedmiotów przekazanych wnioskodawczynie (przedsiębiorstwo, nieruchomość, ruchomości w mieszkaniu, połowa wierzytelności) wyniosła 647.437,19 zł. Udział wnioskodawczynie obciąża nadto równowartość środków, zgromadzonych na jej rachunku bankowym, na dzień ustania wspólności majątkowej, w kwocie 1.105,72 zł.

Łączna wartość przedmiotów, przekazanych na własność uczestnikowi (przedsiębiorstwo, połowa wierzytelności), wyniosła 976.580,13 zł. Udział uczestnika obciąża nadto kwota 137.528,17 zł, w tym:

- kwota 3000 zł, z tytułu nierozliczonej dotychczas sprzedaży samochodu V. (...) i przyczepy kempingowej,

- kwota 5000 zł, uzyskana przez uczestnika po ustaniu wspólności majątkowej, z tytułu ceny sprzedaży wspólnego samochodu marki F. (...), rok produkcji 1995, nr rej. (...) (k-302), z czego uczestnik dotychczas nie rozliczył się z wnioskodawczynią;

- kwota 32.029,95 zł, jako równowartość jednostek uczestnictwa w Funduszu Inwestycyjnym (...) S.A., sprzedanych przez uczestnika po ustaniu wspólności majątkowej – zeznania uczestnika, jakoby kwotę tę rozliczył z wnioskodawczynią, były niespójne, niekonsekwentne, nie poparte żadnymi dowodami, dlatego zostały ocenione jako niewiarygodne;

- kwoty 30.275,27 zł i 51.867,56 zł, jako równowartość środków, zgromadzonych przez uczestnika w czasie trwania wspólności majątkowej na lokatach bankowych i wypłaconych przez niego po dniu ustania wspólności majątkowej, bez rozliczenia z wnioskodawczynią (k-180,181);

- kwoty 278,22 zł, 1925,29 zł, 5956,29 zł i 7195,90 zł, jako równowartość środków, zgromadzonych przez uczestnika w czasie trwania wspólności majątkowej na rachunkach bankowych i wypłaconych przez niego po dniu ustania wspólności majątkowej, bez rozliczenia z wnioskodawczynią (k-186, 191, 179, 128).

W celu wyrównania udziału wnioskodawczyni w majątku wspólnym, Sąd zasądził na jej rzecz dopłatę w kwocie 231.782,68 zł, po odliczeniu kwoty 1000 zł, w zamian za przydzielenie jej samochodu marki V. (...), i kwoty 552,86 zł, z tytułu połowy wartości środków, zgromadzonych na jej rachunku bankowym.

[wartość majątku wspólnego $1.624.017,33 \text{ zł} \times \frac{1}{2} = 812.008,65 \text{ zł} - 647.437,19 \text{ zł}$ (tj. wartość składników majątkowych przyznanych wnioskodawczyni w podziale majątku) = $164.571,46 \text{ zł} + 68.764,08 \text{ zł}$ (tj. $\frac{1}{2}$ z kwoty 137.528,17 zł, obciążającej udział uczestnika) = $233.335,54 \text{ zł} - 1000 \text{ zł} - 552,86 \text{ zł} = 231.782,68 \text{ zł}$].

Orzeczenie o kosztach procesu w pkt III oparto na przepisie art. 520§1 kpc. Uznając, że interesy uczestników postępowania były sprzeczne oraz mając na względzie ich udziały w majątku wspólnym, Sąd rozdzielił koszty postępowania po połowie. Wnioskodawczyni poniosła koszty w łącznej kwocie 12.217 zł, w tym: opłata sądowa od wniosku – 1000 zł, zaliczka na wydatki – 4000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem – 7200 zł (§ 7 pkt 10 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu [Dz.U. 163, poz. 1348 ze zm.]), opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł. Uczestnik poniósł koszty procesu w kwocie 8217 zł, w tym: zaliczka na wydatki – 1000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem – 7200 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł. Łącznie koszty procesu poniesione w sprawie wyniosły $20.434 \text{ zł} \times \frac{1}{2} = 10.217 \text{ zł}$. Skoro wnioskodawczyni poniosła koszty w wysokości przewyższającej jej udział, zasądzone na jej rzecz różnicę ($12217 - 10217 = 2000 \text{ zł}$).

W toku postępowania Skarb Państwa poniósł tymczasowo wydatki na wynagrodzenia biegłej K. K. w kwocie 8542,12 zł (k-720, 752). Do kwoty 104,84 zł wydatki te pokryto z niewykorzystanej dotychczas w całości zaliczki, uiszczonej przez uczestnika, wpisanej pod poz. (...) (pkt V postanowienia). Na podstawie art. 113 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2010r., Nr 90, poz. 594 ze zm.) w zw. z art. 520§2 kpc, nakazano ściągnąć z roszczenia, zasądzonego na rzecz wnioskodawczyni w pkt II postanowienia, kwotę 4271,06 zł, tytułem obciążających ją wydatków ($8542,12 \text{ zł} \times \frac{1}{2}$). Uczestnikowi odpowiednio nakazano uiścić z tego tytułu kwotę 4166,22 zł ($8542,12 \text{ zł} \times \frac{1}{2} = 4271,06 \text{ zł} - 104,84 \text{ zł}$), co orzeczono, jak w punktach IV – VI postanowienia na podstawie art. 113 ust. 1 powołanej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 520§2 kpc .